

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องการแต่งโคลงสี่สุภาพ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนแก่ง“วิทยสถาวร”
ที่สอนโดยใช้หนังสือแบบฝึกเสริมทักษะกับการสอนแบบปกติ
A Comparison of Thai Learning Achievement in Klong Sie Suparp
Poem Composing Task of Mathayomsuksa Three at Klaeng
“Wittayasathaworn” School Between A Group Instructed by Exercise
Book and Those Instructed by Traditional Method

สัมฤทธิ์ มีทรัพย์มัน¹ สิริพัชร เจษฎาวิโรจน์²
Sumrit Meesupman, Siripat Jetsadawiroj

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อสร้างหนังสือแบบฝึกเสริมทักษะวิชาภาษาไทย เรื่องการแต่งโคลงสี่สุภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องการแต่งโคลงสี่สุภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างการสอนโดยใช้หนังสือแบบฝึกเสริมทักษะกับการสอนแบบปกติ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการสอนโดยใช้หนังสือแบบฝึกเสริมทักษะวิชาภาษาไทย เรื่องการแต่งโคลงสี่สุภาพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/5 โรงเรียนแก่ง“วิทยสถาวร” จังหวัดระยอง ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) จากนั้นจับสลากเลือกนักเรียน 2 ห้อง โดยนักเรียนห้องที่ 1 เป็นกลุ่มทดลองสอนโดยใช้หนังสือแบบฝึกเสริมทักษะ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/5 และนักเรียนห้องที่ 2 เป็นกลุ่มควบคุมสอนโดยใช้การสอนแบบปกติ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ที่สอนโดยใช้หนังสือแบบฝึกเสริมทักษะ จำนวน 8 แผน แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ จำนวน 8 แผน หนังสือแบบฝึกเสริมทักษะจำนวน 8 เล่ม แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางด้านการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง การแต่งโคลงสี่สุภาพ ปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการสอนโดยใช้หนังสือแบบฝึกเสริมทักษะ เรื่องการแต่งโคลงสี่สุภาพ

Received: 2023-05-13 Revised: 2023-06-23 Accepted: 2023-06-25

¹ หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง Faculty of Education Ramkhamhaeng University Corresponding Author e-mail: kangju_art@hotmail.com

² คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง Faculty of Education Ramkhamhaeng University. e-mail: siri4159@yahoo.co.th

จำนวน 10 ข้อ โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนซึ่งผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญและหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติ ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่า (t-test) แบบ independent ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) หนังสือแบบฝึกเสริมทักษะวิชาภาษาไทย เรื่องการแต่งโคลงสี่สุภาพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 โดยมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ (84.16/86.76 2) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือแบบฝึกเสริมทักษะ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยหลังเรียน เรื่อง การแต่งโคลงสี่สุภาพ สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือแบบฝึกเสริมทักษะ มีความพึงพอใจต่อการใช้นหนังสือแบบฝึกเสริมทักษะอยู่ในระดับมากขึ้นไป

คำสำคัญ (Keywords): โคลงสี่สุภาพ; หนังสือแบบฝึกเสริมทักษะ

Abstract

The objectives of the study were (1) to develop and test the exercise book of Klong Sie Suparp poem composing task for Mathyomsuksa 3 meets the criterion 80/80 (2) to compare Thai learning achievement in Klong Sie Suparp poem composing task of Mathyomsuksa 3 before and after (3) to study the students' level of satisfaction towards learning by exercise book of Klong Sie Suparp poem composing task. The sample population of this study consisted of 2 group. The first group was Mathayomsuksa 3/2 students instructed by exercise book of Klong Sie Suparp poem composing task and another was Mathayomsuksa 3/5 student instructed by normal method. The researcher used the simple random sampling method to collect two classrooms. Those two groups were studying in the first semester on the academic year 2022. The research instruments were (1) 8 lesson plans for exercise book of Klong Sie Suparp poem composing task (2) 8 lesson plans of normal method teaching (3) 8 exercise books of Klong Sie Suparp poem composing task (4) an objective test including 4 choices and (5) a form of levels of students' satisfaction for teaching by exercise book of Klong Sie Suparp poem composing tas. The data collected were analyzed in term of mean, standard deviation and t-test. The result of the study were as follows: (1) The exercise book of Klong Sie Suparp poem composing task for Mathayomsuksa 3 satisfied standardized criterion efficiency at 84.16/86.76 (2) The Thai learning achievement of a group instructed by exercise book of Klong Sie Suparp poem composing task was higher than those instructed by normal method at the the

statistically significant level of .05 (3) Student levels of satisfaction with instruction by exercise book of Klong Sie Suparp poem composing task was at good level.

Keywords: Klong Sie Suparp poem; Exercise Book of Klong Sie Suparp poem

บทนำ (Introduction)

ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติที่บ่งบอกถึงความเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมที่งดงามและมีการถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น ทำให้ภาษาไทยเป็นสิ่งที่เราควรจะอนุรักษ์ไว้และใช้ให้ถูกต้อง เนื่องจากปัจจุบันเริ่มเข้าสู่โลกยุคใหม่ที่จะทำให้ภาษามีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ดังที่ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2515) ได้กล่าวว่า “ภาษาไทยเป็นภาษาที่หนึ่งและเป็นภาษาประจำชาติไทย ซึ่งมีความสำคัญต่อคนไทยอย่างที่สุด เพราะนอกจากจะมีความสำคัญในด้านการสื่อความหมายโดยทั่วไปแล้ว ภาษาไทยยังเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวน้ำใจของคนในชาติ เป็นเครื่องมือในการติดต่อระหว่างคนไทยด้วยกันและภาษาไทยเป็นปัจจัยสำคัญในการถ่ายทอดวัฒนธรรมในการสื่อสาร การศึกษาเล่าเรียน การประกอบอาชีพและการเมืองการปกครอง ถ้าภาษาเสื่อมโทรมเสียหาย ย่อมจะมีผลกระทบถึงความเจริญรุ่งเรือง และความมั่นคงของชาตินั้นด้วย”

การแต่งคำประพันธ์ เป็นวิธีการสื่อสารที่มีชั้นเชิงทางวรรณศิลป์ในการเลือกใช้ถ้อยคำ การร้อยเรียงความหมายผ่านรูปแบบคำประพันธ์ประเภทต่างๆ เป็นศิลปะชั้นสูงที่ต้องมีความประณีตและงดงามทางภาษา ดังนั้นการแต่งคำประพันธ์จึงมีความสำคัญคู่ควรแก่การอนุรักษ์ไว้ให้คงอยู่ดังที่ชูศักดิ์ ศุภณัฒน์ (2549) กล่าวว่า ร้อยแก้วร้อยกรอง เป็นวิชาที่มีความสำคัญยิ่งต่อคนไทยทุกคน จำเป็นต้องเรียนรู้และฝึกหัดให้เกิดทักษะ เพราะเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่แสดงถึงความเป็นไทยในด้านภาษา ด้านการเขียนการแต่งคำประพันธ์ซึ่งควรค่าแก่การศึกษา การอนุรักษ์และสืบทอดต่อไปสู่ชนคนรุ่นหลัง กระทรวงศึกษาธิการ (2552) กำหนดการแต่งคำประพันธ์ประเภทต่าง ๆ ไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ ทำให้เห็นถึงความสำคัญของบทร้อยกรอง ซึ่งเป็นภูมิปัญญาทางภาษาและมรดกทางวัฒนธรรมของคนไทยและให้ผู้เรียนได้เรียนรู้บทร้อยกรองตามวัยที่เหมาะสม

ความแตกต่างระหว่างผู้เรียนทำให้การแต่งร้อยกรองไม่ประสบผลสำเร็จ เพราะคิดว่าตนเองไม่มีทักษะความสามารถในการแต่งร้อยกรอง รวมถึงกระบวนการสอนของครูที่ขาดเทคนิค และกระบวนการในการจัดการเรียนรู้ ดังที่สุจิต เพียรชอบและสายใจ อินทร์พรหม (2536) ที่กล่าวถึงการแต่งคำประพันธ์ไว้ว่าการแต่งคำประพันธ์เป็นการเขียนที่ค่อนข้างสลับซับซ้อนกว่าการเขียนในรูปแบบอื่นเพราะนักเรียนจะต้องใช้ความรู้ความสามารถหลายประการเช่นจะต้องรู้

ลักษณะฉันทลักษณ์ รู้ค่าและความหมายของคำ การลำดับความคิด การเลือกใช้คำให้เหมาะสมที่จะช่วยให้เกิดนิมิตภาพเสียงความรู้สึกรวมทั้งจินตนาการของผู้แต่งเอง

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องการแต่งโคลงสี่สุภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนแก่ง“วิทยสถาวร” ซึ่งการเขียนเป็นทักษะที่ยากโดยเฉพาะการแต่งโคลงสี่สุภาพ ดังนั้นผู้วิจัยจึงใช้หนังสือแบบฝึกเสริมทักษะวิชาภาษาไทย เรื่องการแต่งโคลงสี่สุภาพ เพื่อมาพัฒนาผู้เรียนในการแต่งโคลงสี่สุภาพ ซึ่งงานวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อสร้างหนังสือแบบฝึกเสริมทักษะวิชาภาษาไทย เรื่องการแต่งโคลงสี่สุภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องการแต่งโคลงสี่สุภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างการสอนโดยใช้หนังสือแบบฝึกเสริมทักษะกับการสอนแบบปกติ
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการสอนโดยใช้หนังสือแบบฝึกเสริมทักษะวิชาภาษาไทย เรื่องการแต่งโคลงสี่สุภาพ

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

รูปแบบการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัยฉบับนี้ เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (quasi experimental research) มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชา ภาษาไทย เรื่องการแต่งโคลงสี่สุภาพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนแก่ง“วิทยสถาวร” ระหว่างการสอนโดยใช้หนังสือแบบฝึกเสริมทักษะกับการสอนแบบปกติ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนแก่ง“วิทยสถาวร” จำนวน 14 ห้องเรียน รวม 530 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนแก่ง“วิทยสถาวร” ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) ด้วยวิธีการจับฉลากจำนวน 2 ห้อง แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้อง และกลุ่มควบคุม 1 ห้อง

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการดำเนินการวิจัย 4 ชนิด ได้แก่

1. แผนการจัดการเรียนรู้ที่สอนโดยใช้หนังสือแบบฝึกเสริมทักษะ จำนวน 8 แผน 8 ชั่วโมง

2. หนังสือแบบฝึกเสริมทักษะจำนวน 8 เล่ม

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง การแต่งโคลงสี่สุภาพ แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

4. แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการสอนโดยใช้หนังสือแบบฝึกเสริมทักษะ เรื่องการแต่งโคลงสี่สุภาพ จำนวน 10 ข้อ

การสร้างเครื่องมือ ขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้ที่สอนโดยใช้หนังสือแบบฝึกเสริมทักษะ จำนวน 8 แผน รวม 8 ชั่วโมง ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอนต่อไปนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2559) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อนำมาวิเคราะห์วัตถุประสงค์ เนื้อหารายวิชาเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

1.2 การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง การแต่งโคลงสี่สุภาพ โดยใช้หนังสือแบบฝึกเสริมทักษะ จำนวน 8 แผน และสอนโดยวิธีปกติ 8 แผน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จำนวน 8 ชั่วโมง (คาบเรียนละ 50 นาที) ดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1	รู้ที่มาของโคลง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2	เชื่อมโยงฉันทลักษณ์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3	รู้จักคำคล้องจอง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4	เขียนโคลงคำเอก คำโท
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5	พร้อมใจโวเทคนิควิธี
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6	แต่งโคลงสี่สุภาพ
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7	ซาบซึ้งคำโคลง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8	เชื่อมโยงวรรณศิลป์

ผู้วิจัยนำแผนการจัดการเรียนรู้ ที่สอนโดยใช้หนังสือแบบฝึกเสริมทักษะ เรื่อง การแต่งโคลงสี่สุภาพ ไปเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเชิงเนื้อหาและความเหมาะสม โดยผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยกำหนดคะแนนพิจารณา ดังนี้

- + 1 หมายถึง แน่ใจว่ากิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ากิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์
- 1 หมายถึง แน่ใจว่ากิจกรรมการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์

ผลปรากฏว่า ผู้เชี่ยวชาญให้ปรับปรุงวิธีการวัดผลและเกณฑ์การประเมินให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ รวมทั้งปรับกิจกรรมบางกิจกรรมให้เหมาะสมกับนักเรียน จึงได้นำแผนการเรียนรู้มา

ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้ชัดเจนขึ้น และนำไปใช้สอนกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาต่อไป

2. หนังสือแบบฝึกเสริมทักษะ วิชาภาษาไทย เรื่อง การแต่งโคลงสี่สุภาพ จำนวน 8 เล่ม ซึ่งขั้นตอนในการสร้างหนังสือแบบฝึกเสริมทักษะ มีดังนี้

2.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2559) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อนำมาวิเคราะห์วัตถุประสงค์ เนื้อหารายวิชาเป็นข้อมูลในการออกแบบหนังสือแบบฝึกเสริมทักษะ

2.2 ศึกษาเนื้อหาการแต่งโคลงสี่สุภาพที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการออกแบบกิจกรรมที่ผู้เรียน ได้มีการฝึกฝนในการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการแต่งโคลงสี่สุภาพให้ดีขึ้น

2.3 วิเคราะห์คำอธิบายรายวิชาภาษาไทย กำหนดวัตถุประสงค์ของแบบฝึกทักษะ ที่ออกแบบขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาไทย

2.4 นำหนังสือแบบฝึกเสริมทักษะ ให้ครูผู้เชี่ยวชาญ 3 คน เพื่อประเมินความเหมาะสมของหนังสือแบบฝึกเสริมทักษะและพิจารณาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามกับจุดประสงค์พฤติกรรม (IOC : Index of item objective congruence) โดยใช้เกณฑ์ ที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปซึ่งถือว่ามีความสอดคล้องกันในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ โดยใช้เกณฑ์การประเมินผล ดังนี้

+ 1	หมายถึง	แน่ใจว่ากิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์
0	หมายถึง	ไม่แน่ใจว่ากิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์
- 1	หมายถึง	แน่ใจว่ากิจกรรมการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์

2.5 ทำการปรับปรุงหนังสือแบบฝึกเสริมทักษะ เรื่องการแต่งโคลงสี่สุภาพ ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ก่อนนำไปใช้กับกลุ่มทดลอง แล้วนำหนังสือแบบฝึกเสริมทักษะ วิชาภาษาไทย เรื่อง การแต่งโคลงสี่สุภาพ มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ โดยปรับหนังสือแบบฝึกเสริมทักษะบางส่วนให้มีความเหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน ไม่ยาก หรือง่ายเกินไป รวมทั้งปรับขนาดของอักษรและภาษาที่ใช้ให้เหมาะสมกับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

2.6 หลังจากปรับปรุงแก้ไขหนังสือแบบฝึกเสริมทักษะ วิชาภาษาไทย เรื่อง การแต่งโคลงสี่สุภาพแล้ว นำไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามขั้นตอน ดังนี้

2.6.1 การหาประสิทธิภาพ กลุ่มทดลองแบบรายบุคคล (1 : 3) ใช้ในการทดสอบหาประสิทธิภาพของหนังสือแบบฝึกเสริมทักษะ วิชาภาษาไทย เรื่อง การแต่งโคลงสี่สุภาพ ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีการจับสลาก แบบรายบุคคล จำนวน 3 คน ประกอบด้วย กลุ่มเก่ง 1 คน กลุ่มปานกลาง 1 คน และ กลุ่มอ่อน 1 คน (ละกัน) ตรวจสอบการใช้แบบฝึกทักษะ

และความสอดคล้องเหมาะสมในด้านต่าง ๆ อย่างละเอียด สังเกตพฤติกรรมการเรียนจากการใช้หนังสือแบบฝึกเสริมทักษะของนักเรียนอย่างใกล้ชิดและนำมาแก้ไขข้อบกพร่อง

2.6.2 การหาประสิทธิภาพ กลุ่มทดลองแบบกลุ่มย่อย (1 : 9) ใช้ในการทดสอบหาประสิทธิภาพของหนังสือแบบฝึกเสริมทักษะ วิชาภาษาไทย เรื่อง การแต่งโคลงสี่สุภาพ ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย ด้วยวิธีการจับสลาก แบบกลุ่มย่อย จำนวน 9 คน ประกอบด้วยนักเรียน กลุ่มเก่ง 3 คน กลุ่มปานกลาง 3 คน และกลุ่มอ่อน 3 คน (คละกัน) ตรวจสอบการใช้หนังสือแบบฝึกเสริมทักษะและความสอดคล้องเหมาะสมในด้านต่าง ๆ อย่างละเอียด สังเกตพฤติกรรมการเรียนจากการใช้หนังสือแบบฝึกเสริมทักษะของนักเรียนอย่างใกล้ชิดและนำมาแก้ไขข้อบกพร่อง

2.6.3 การหาประสิทธิภาพ กลุ่มทดลองภาคสนาม (1 : 30) ใช้ในการทดสอบหาประสิทธิภาพของหนังสือแบบฝึกเสริมทักษะ วิชาภาษาไทย เรื่อง การแต่งโคลงสี่สุภาพ ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีการจับสลาก แบบภาคสนาม จำนวน 30 คน ประกอบด้วยนักเรียน กลุ่มเก่ง 10 คน กลุ่มปานกลาง 10 คน และกลุ่มอ่อน 10 คน (คละกัน) เพื่อหาประสิทธิภาพและประสิทธิผลของหนังสือแบบฝึกเสริมทักษะตามเกณฑ์ 80/80 แล้วนำแบบฝึกทักษะที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างการทดลอง

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง การแต่งโคลงสี่สุภาพ แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

3.1 ศึกษาทฤษฎีและวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากหนังสือการวัดผลทางการศึกษา ตำรา เอกสาร และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.2 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในสาระการเขียนร้อยกรอง

3.3 กำหนดโครงสร้างของแบบทดสอบโดยเน้นทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทโคลงสี่สุภาพ ซึ่งเป็นชนิดเลือกตอบแบบ 4 ตัวเลือก ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน รวมข้อสอบทั้งฉบับจำนวน 30 ข้อ ใช้เวลา 60 นาที

3.4 ดำเนินการจัดทำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย

3.5 นำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เสนอต่อครูผู้เชี่ยวชาญในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนแก่ง“วิทยสถาวร” เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและปรับปรุงแก้ไข

3.6 นำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ให้ครูผู้เชี่ยวชาญ 3 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) แล้วนำไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบ (Index of Item Objective Congruence -IOC) แล้วเลือกข้อสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ซึ่งถือว่ามีความสอดคล้องกันในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ โดยใช้เกณฑ์การประเมินผล ดังนี้

+ 1 หมายถึง แนใจว่าข้อสอบวัดตรงกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังข้อนั้น

- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อสอบวัดตรงกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังข้อนั้นหรือไม่
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบวัดไม่ตรงกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังข้อนั้น

3.7 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ที่ครูผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 3 คน ตรวจสอบแล้วมาปรับปรุงแก้ไข

3.8 หาค่าความยากง่าย (difficulty) คือ คุณสมบัติของเครื่องมือ ประเภทแบบทดสอบที่วัดความรู้ ที่ระบุว่าข้อสอบนั้นยากง่ายเพียงใด ใช้สัญลักษณ์ p เกณฑ์กำหนดค่าความยากง่าย คือ 0.20-0.80

3.9 หาค่าความเชื่อมั่น (reliability) หมายถึง คุณสมบัติของเครื่องมือที่ให้ผลการวัดคงที่ (stability) สม่ำเสมอ (consistency) เป็นความคงที่ของคะแนนจากการทดสอบคนกลุ่มเดียวกันด้วยข้อสอบที่มีข้อสอบเท่าเทียมกัน โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ค่า reliability

3.10 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย มาปรับปรุงแก้ไข และนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย

4. แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการสอนโดยใช้หนังสือแบบฝึกเสริมทักษะ เรื่องการแต่งโคลงสี่สุภาพ จำนวน 10 ข้อ ขั้นตอนในการสร้างมีดังนี้

4.1 ศึกษาหนังสือ ตำรา เอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ เกี่ยวกับความเจตคติ ความพึงพอใจ แบบวัดความพึงพอใจ และวิธีการสร้างแบบวัดเจตคติ

4.2 ผู้วิจัยเลือกใช้วิธีการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการสอนโดยใช้หนังสือแบบฝึกเสริมทักษะ ตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert)

4.3 แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการสอนโดยใช้หนังสือแบบฝึกเสริมทักษะ ที่มีเนื้อหาครอบคลุมคุณลักษณะของรูปแบบการสอนโดยเขียนเป็นข้อความทั้งทางบวกและทางลบ เป็นจำนวนทั้งหมด 10 ข้อ และกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน

4.4 ตรวจสอบข้อความที่เขียนไว้ โดยครูผู้เชี่ยวชาญ โดยพิจารณาในเรื่องความครบถ้วนของคุณลักษณะของรูปแบบการเรียนรู้ ความถูกต้องเหมาะสมการใช้ภาษา ความสอดคล้องกันกับรูปแบบการสอนที่กำหนดไว้

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการหาประสิทธิภาพของหนังสือแบบฝึกเสริมทักษะ เรื่องการแต่งโคลงสี่สุภาพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องการแต่งโคลงสี่สุภาพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนแก่ง“วิทยสถาวร” ระหว่างการสอนโดยใช้หนังสือแบบฝึกเสริมทักษะ และการสอนปกติ

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการสอน เรื่องการแต่งโคลงสี่สุภาพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนแก่ง“วิทยสถาวร” การสอนโดยใช้หนังสือแบบฝึกเสริมทักษะ

ผลการวิจัย (Research Results)

ตอนที่ 1 ผลการหาประสิทธิภาพของหนังสือแบบฝึกเสริมทักษะ เรื่องการแต่งโคลงสี่สุภาพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ตาราง 1 แสดงค่าประสิทธิภาพของหนังสือแบบฝึกเสริมทักษะ เรื่องการแต่งโคลงสี่สุภาพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

การหาประสิทธิภาพ	ประสิทธิภาพของ กระบวนการ	ประสิทธิภาพของ ผลลัพธ์
การหาประสิทธิภาพรายบุคคล	74.16	86.66
การหาประสิทธิภาพกลุ่มย่อย	79.57	88.86
การหาประสิทธิภาพภาคสนาม	84.16	86.76

จากตารางที่ 1 พบว่า ประสิทธิภาพของหนังสือแบบฝึกเสริมทักษะ เรื่องการแต่งโคลงสี่สุภาพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามขั้นตอนการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การหาประสิทธิภาพทดลองกับกลุ่มทดสอบประสิทธิภาพ (นวัตกรรม) แบบหนึ่งต่อหนึ่ง จำนวน 3 คน มีประสิทธิภาพเท่ากับ 74.16/86.66 ขั้นตอนที่ 2 การหาประสิทธิภาพทดลองกับกลุ่มทดสอบประสิทธิภาพ (นวัตกรรม) แบบกลุ่มย่อย จำนวน 9 คน มีประสิทธิภาพเท่ากับ 79.57/88.86 และขั้นตอนที่ 3 การหาประสิทธิภาพทดลองกับกลุ่มทดสอบประสิทธิภาพ (นวัตกรรม) แบบภาคสนาม จำนวน 30 คน มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.16/86.76 ซึ่งหมายความว่าประสิทธิภาพของหนังสือแบบฝึกเสริมทักษะเรื่องการแต่งโคลงสี่สุภาพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.16/86.76 ตามเกณฑ์ 80/80 (ชัยยงค์ พรมวงศ์ :2531)

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องการแต่งโคลงสี่สุภาพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนแก่ง“วิทยสถาวร” ระหว่างการสอนโดยใช้หนังสือแบบฝึกเสริมทักษะ และการสอนปกติ

ตาราง 2 แสดงการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องการแต่งโคลงสี่สุภาพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนเรียน ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	n	$\bar{x}$	S.D.	t	Sig.
กลุ่มทดลอง	40	15.25	2.06	2.37	0.002
กลุ่มควบคุม	40	14.35	1.23		

จากตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ตาราง 3 แสดงการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องการแต่งโคลงสี่สุภาพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียน ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	n	$\bar{x}$	S.D.	t	Sig.
กลุ่มทดลอง	40	26.60	1.93	7.62	0.441
กลุ่มควบคุม	40	23.52	1.66		

จากตาราง 3 พบว่า กลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน สูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการสอน เรื่องการแต่งโคลงสี่สุภาพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนแก่ง“วิทยสถาวร” การสอนโดยใช้หนังสือแบบฝึกเสริมทักษะ

ตารางที่ 4 แสดงผลความพึงพอใจที่มีต่อการสอน เรื่องการแต่งโคลงสี่สุภาพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนแก่ง“วิทยสถาวร” การสอนโดยใช้หนังสือแบบฝึกเสริมทักษะ

ข้อ	รายการประเมิน	กลุ่มทดลอง		
		$\bar{x}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1	การเรียนรู้โดยใช้หนังสือแบบฝึกเสริมทักษะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการกระตือรือร้นในการเรียนได้อย่างดี	4.57	0.00	มากที่สุด
2	การเรียนรู้ตามรูปแบบส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนอย่างหลากหลาย	4.45	0.00	มาก
3	การเรียนรู้ตามรูปแบบส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์และคิดสังเคราะห์	4.12	1.41	มาก
4	การเรียนรู้ตามรูปแบบทำให้ผู้เรียนมีความรู้ในการเขียนร้อยกรองไทยเพิ่มมากขึ้น	4.30	0.70	มาก
5	การเรียนรู้ตามรูปแบบสามารถดึงดูดความสนใจของผู้เรียนได้อย่างดี	4.75	0.00	มากที่สุด
6	ผู้เรียนสามารถอธิบายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้สอนได้ตลอดเวลา	4.15	1.41	มาก
7	กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ได้	4.37	0.70	มาก
8	กิจกรรมในชุดหนังสือแบบฝึกเสริมทักษะทำให้นักเรียนทราบความก้าวหน้าของตนเอง	3.97	0.00	มาก
9	การเรียนรู้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้	4.27	0.70	มาก
10	กิจกรรมการเรียนรู้มีความน่าสนใจ และมีความสุขในการเรียนรู้	4.80	0.00	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย		4.37	0.49	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า กลุ่มทดลองมีความพึงพอใจต่อการสอน เรื่องการแต่งโคลงสี่สุภาพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนแก่ง“วิทยสถาวร” การสอนโดยใช้หนังสือแบบฝึกทักษะ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.37$, S.D. = 0.49)

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 เนื้อหาที่นำมาใช้ร่วมกับหนังสือแบบฝึกเสริมทักษะควรเลือกเนื้อหาหรือหัวข้อที่เหมาะสมกับวัยของนักเรียน อาจเป็นเนื้อหาที่อยู่ในบทเรียนอยู่แล้ว หรือเป็นเรื่องเพิ่มเติมจากบทเรียน

1.2 ควรกล่าวคำชมเชย เมื่อนักเรียนมีพัฒนาการด้านการเรียนรู้ดีขึ้นเพื่อเสริมแรงและกระตุ้นการฝึกฝนของนักเรียน

1.3 ในการทำกิจกรรมกลุ่ม ครูควรชี้แนะให้นักเรียนทราบถึงบทบาทหน้าที่ของตนเองให้ ความร่วมมือและช่วยเหลือกัน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำหนังสือแบบฝึกเสริมทักษะไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้สาระอื่น ๆ เช่น การอ่าน การฟังหรือหลักการใช้ภาษาไทย ซึ่งเป็นปัญหาที่ควรเร่งแก้ไข

เอกสารอ้างอิง (References)

- กรมวิชาการ. (2546). การจัดสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กุสุมา รักขมณี. (2533). การวิจัยวรรณคดี. นครปฐม : ภาควิชาตะวันออก คณะโบราณคดี, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- แก่ง“วิทยสถาวร”. (2563). แบบรายงานผลสัมฤทธิ์และการประเมินหลักสูตร. ระบุ : โรงเรียนแก่ง“วิทยสถาวร”.
- แก่ง“วิทยสถาวร”. (2564). แบบรายงานผลสัมฤทธิ์และการประเมินหลักสูตร. ระบุ : โรงเรียนแก่ง“วิทยสถาวร”.
- ชญาธิษฐ์ พุกเถื่อน. (2536). การศึกษาตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา คณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษา จังหวัด พิษณุโลก. พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.

- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556). การทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์. 5,3: 7 – 20
- เจดศักดิ์ โฆวาสินธุ์. (2530). การวัดทัศนคติ. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ดารานีย์ จันทร์หอม. (2550). การศึกษาความสามารถในการอ่านคำของเด็กที่ปัญหาทางการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกการอ่านคำคล้องจอง. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ณัฐชา เอื้อม่อน. (2544). ความพึงพอใจต่อการใช้บริการห้องสมุดประชาชนของนักศึกษาโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกล ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นพพร ธนะชัยพันธ์. (2552). สถิติเพื่อการวิจัย. เชียงราย : คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- นวลศิริ เปาโรหิตย์, จันทมาศ ปรีชยานุช และอรทัย ชื่นมนุชย์. (2520). จิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- นิศาตร์ณ์ ศิลปเดช. (2542). ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์เบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: สถาบันราชภัฏธนบุรี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประทีป วาทิกทินกร . (2535). ลักษณะและการใช้ภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 9 ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันตก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พรณี ชูทัย เจนจิต. (2545). จิตวิทยาการเรียนการสอน. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ. เสริมสินปริเพรสส์เท็ม.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2546). การวัดผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กทม. : ประสานการพิมพ์.
- สุรศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์ บุญมี พันธุ์ไทย และสมจิตรา เรืองศรี. (2559). พิมพ์ครั้งที่ 3. ระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- Richard, Jack C. (1985). "Conversational Competence Through Role Play Activity." Role journal.
- Taylor , Andrea , and Jane Richardson. "Comparison of Simulation Games with Three Selected Teaching Methods." Dissertation Abstracts International 40,02 (August 197) : 788.
- Walling, J.I. (1977). An Experimental Study of Conditions Which Affect

LearningFrom Simulation Games in Speech Communication Instruction.

Dissertation. Abstracts International, 37,(4), 6147